

meget mindre end dem, der ere ydede til Kirker paa Landet. Medens der nemlig til Kirker paa Landet har været bevilget $\frac{3}{10}$ af Bekostningen, har der til Købstadkirker i Almindelighed kun været bevilget $\frac{1}{3}$, og her vil det kun blive mellem $\frac{1}{4}$ eller $\frac{1}{5}$, hvis denne Sum bevilges. Det forekommer mig, at det vilde være ret ubilligt, hvis man ikke vilde bevilge til Aarhus, hvad der har været bevilget til en Række andre Byer, naar Aarhus har opfyldt de almindelige Betingelser for en saadan Bevilling. Der er imidlertid et yderligere Punkt, jeg særlig skal henlede Opmærksomheden paa, og som maaske ikke er mange af de ærede Medlemmer bekendt, nemlig at Aarhus er den eneste af alle de Byer i Landet, der har en Domkirke, som alene, uden Støtte udefra, har bekostet denne Kirkes udvendige og indvendige Restauration. Medens der er bevilget store Statsmidler til Restauration af Domkirkerne i Viborg, Roskilde og Ribe, har Aarhus selv altsaa uden nogen som helst Støtte udefra bekostet baade den udvendige og indvendige Restauration af den største af alle Landets Domkirker. Bekostningen derved har været 520,000 Kr., og der reterer endnu paa denne Byggegæld et Restlaan af 170,000 Kr. Da Aarhus altsaa i kirkelig Henseende har bragt disse Ofre, og da den har skudt det Beløb sammen, som den turde vente vilde være tilstrækkeligt til at skaffe den Statsbidrag til denne ny Kirke, haaber jeg, at det høje Ting ikke vil undlade at bevilge den foreslaaede Sum. Naar det har været anført, at Kirken godt kunde bygges for de 80,000 Kr., som allerede ere skaffede til Veje, skal jeg indrømme, at selvfølgelig kan der for 80,000 Kr. bygges en Kirke. Men naar Aarhus By er i en saa stærk Udvikling, at Indbyggerantallet fra 1850 til 1900 er vokset fra 8,000 til over 48,000, er man nødt til ikke at se for smaat paa Forholdene og bygge en Kirke, der er større og mere anselig, end man kunde nøjes med i en mindre By. Jeg tror paa ingen mulig Maade, at det vilde være at se for stort paa Forholdene at bygge en Kirke til 125,000 eller 130,000 Kr., tværtimod, man vilde begaa en Fejl, hvis man byggede Kirken mindre.

Jeg skal paa ny tillade mig at paakalde det høje Tings Interesse for den jyske Nationalscene i Aarhus. Det er en Sag, hvis Historie ikke er fra i Gaar. Jeg sigter ikke herved til, at jeg nu tre Gange har bragt den ind paa det høje Tings Bord, men til, at allerede for 50 Aar siden, da

Kultusminister Madvig havde nedsat en Kommission, som skulde udarbejde en Plan for det danske Statsteater, fremkom denne Kommission med Forslag om, at der ogsaa skulde gøres noget for Provinserne. Den havde Blik for, at der derude levede Folk, der havde Trang til, at der gjordes noget for deres sceniske Kunst, efter Reglen om, at naar det regner paa Præsten, burde det i det mindste dryppe paa Degnen. Kommissionen udtalte sig for, at man burde yde en begrænset Understøttelse til dramatisk Kunst uden for Hovedstaden, og mente, at Billighed talte for, at dette Ønske opfyldtes. Den mente, at det vilde være rigtigt, at man i Provinsernes større Byer søgte at skabe almindelige Foreningspunkter for aandelig Stræben og Udvikling, og udtalte som sin Overbevisning, at en Skueplads var af Betydning som Vogter for Smagen og Sproget, særlig hvor det gjaldt om at hævde vort danske Sprog over for vor mægtige, sydlige Nabo. Den udtalte sig for, at hvor der i Provinserne fandtes faste og staaende Teatre, burde der altsaa ydes disse nogen Understøttelse, og den mente, at der maaske foreløbig kunde ydes saadan Støtte lige over for et Teater paa Fyn, et i Aarhus og et i Slesvig, som den Gang hørte under vor Krone. Den fremhævede tillige den Nytte, det kunde gøre lige over for Nationalscenen ved Vekselvirkningen mellem Kunstnerne der og Kunstnerne derude. — Jeg tror, at det vil være adskillige af de ærede Medlemmer i denne Sal ved Selvsyn bekendt, at de ydre Betingelser for, at Kunsten kan finde et godt Hjem, ere skabte i Aarhus. Det Teater, som er bygget der, og som er indviet den 15de forrige Maaned, er, tror jeg at turde sige, al Ære værd. Naar nu Andragendet inden høje Tid paa ny fremlægges fra Teaterbestyrelsen paa det høje Tings Bord, vil jeg haabe, at de ærede Medlemmer ville se med mildere Øjne paa det end i Fjor, og at det maa lykkes paa denne Finanslov at faa det ansøgte Tilskud. Det drejer sig heldigvis her ikke alene om den By, som nu — det vil nok vise sig ved Folketællingen — tæller tæt op mod 50,000 Indbyggere, men ogsaa om noget mere. Det er nemlig lykkedes Teaterbestyrelsen at vinde Jernbaneadministrationen for, at der er blevet sat Teatertog i Gang ud til Langaa, Ryom og Skanderborg. Disse Teatertog have bevirket, at denne Scene er direkte til Nytte og Gavn for ca. 100,000 Mennesker, og det vil altsaa være en ret stor Kreds, hvis Smag og aandelige Stræben man kom i Møde, naar man ydede det